

1.3.

Останати макроекономски движења

Во ноември 2003 година е регистриран месечен пад на вработеноста од 0,6%

Во ноември 2003 година⁵, вкупниот број на вработени во Република Македонија изнесуваше 269.304 лица и во однос на претходниот месец беше помал за 1.571 лице или за 0,6%. Кумулативно анализирано, во периодот јануари-ноември 2003 година бројот на вработени лица изнесува 274.859 и во однос на истиот период од претходната година е намален за 2,1%. Најголем пад на вработеноста е регистриран во секторот земјоделство, лов и шумарство од 10,1%, кој вработува 4,0% од вкупно вработените лица во анализираниот период. Исто така, значајно намалување на вработените од 4,6% е регистрирано во преработувачката индустрија, имајќи предвид дека овој сектор опфаќа 31,8% од вкупната вработеност. Од друга страна, вработеноста е зголемена во секторот трговија на големо и мало за 3,8%, во секторот јавна управа и одбрана за 1,2%, во образование за 2,3% и здравство и социјална работа за 0,9%, сектори кои опфаќаат 33,0% од вкупниот број на вработени.

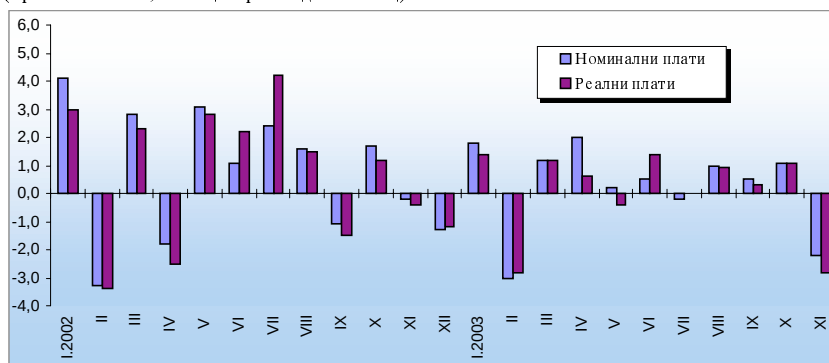
Месечната просечна плата по работник во ноември 2003 година беше номинално и реално пониска

Просечната исплатена нето плата по работник во Република Македонија во ноември 2003 година⁶ изнесуваше 11.878 денари и забележа номинален и реален пад од 2,2%, односно 2,8%, соодветно. Притоа, месечно намалување на платите е регистрирано во сите три дејности, при наголем пад на платите во индустријата од 5,8%. Анализирано на годишно ниво, номиналната просечна плата беше повисока за 1,5% и при регистрирана меѓугодишна стапка на инфлација од 1,9%, просечната плата забележа реален пад од 0,4%. Просечната номинална плата во периодот јануари-ноември 2003 во споредба со истиот период од претходната година беше повисока за 4,9%, а реално за 3,8%, при највисок просечен пораст на платите во услужните дејности за 5,9% и во индустријата за 3,0%, додека платите во земјоделството беа пониски за 1,1%.

Во ноември 2003 година⁷, 28,6% од вработените не примиле плата за соодветниот месец, што во однос на претходниот месец е зголемување за 1,0 процентен поен на бројот на неисплатени вработени лица.

Графикон 8

Просечна нето плата
(промена во %, месец / претходен месец)

⁵ Последен расположлив податок од Државниот завод за статистика

⁶ Последен расположлив податок од Државниот завод за статистика

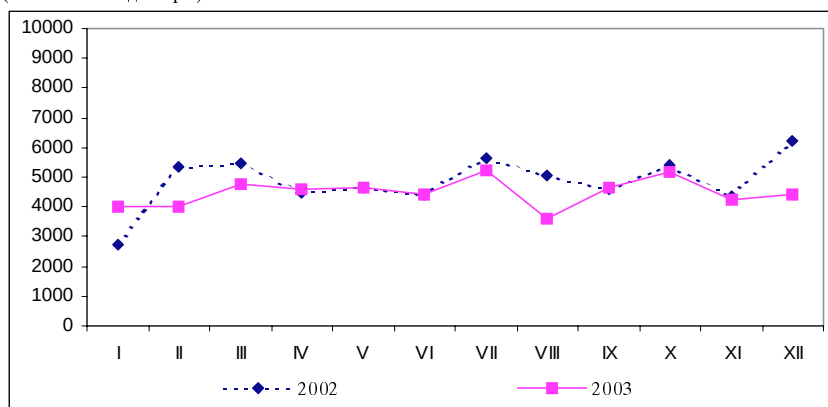
⁷ Последен расположлив податок од Државниот завод за статистика

*Во декември 2003 година
вкупните буџетски приходи
беа повисоки за 4,0% на
месечна основа...*

Вкупните приходи на централниот државен буџет во декември 2003 година изнесуваа 4.420 милиони денари и во однос на претходниот месец беа повисоки за 4,0%. Пораст е регистриран кај сите главни приходни категории, при највисок пораст од 37,8% на неданочните приходи, детерминиран од високите приливи на дивиденди од државен имот. Даночните приходи, чие учество во вкупните буџетски расходи е најголемо и изнесува 92,9%, беа повисоки за 2,1%, при највисок пораст на приходите од персоналниот данок за 47,5% со што се зголеми и нивното структурно учество во вкупните приходи за 5,8 процентни поени.

Графикон 9
Вкупни приходи на централниот буџет
(во милиони денари)

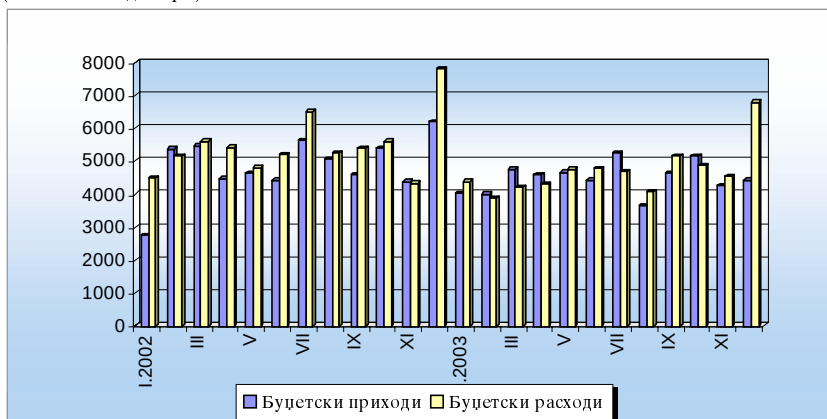

*...додека кумулативно беа
пониски за 7,6%*

Кумулативно анализирано, на крајот на 2003 година вкупните буџетски приходи изнесуваа 53.881 милион денари и во однос на вкупните приходи од 2002 година беа пониски за 7,6%. Падот главно се должи на намалените даночни и капитални приходи за 9,6% и 5,6%, соодветно, додека кај неданочните приходи е регистриран пораст од 27,5%. Притоа, главна причина за падот на даночните приходи е различната споредбена основа од претходната година, кога се наплатуваше данокот на финансиски трансакции, што услови голем пад на приходите кај категоријата останати даноци (92,3%). Приходите од персоналниот данок, од акцизите и од царините беа пониски за 0,1%, за 1,4% и за 3,1%, соодветно, додека висок пораст од 24,7% остварија приходите од данокот на добивка. И покрај законските измени во насока на зголемување на повластената стапка од 5% на 18% кај повеќе категории на производи, но и намалување на општата стапка на данокот на додадена вредност за 1,0 процентен поен, приходите од данокот на додадена вредност беа повисоки само за 3,2%, при што нивното структурно учеството во вкупните буџетски приходи се зголеми за 4,1 процентен поен. Порастот на неданочните приходи во 2003 година главно се должи на приливите од дивиденди од државен имот (пораст за 2,3 пати).

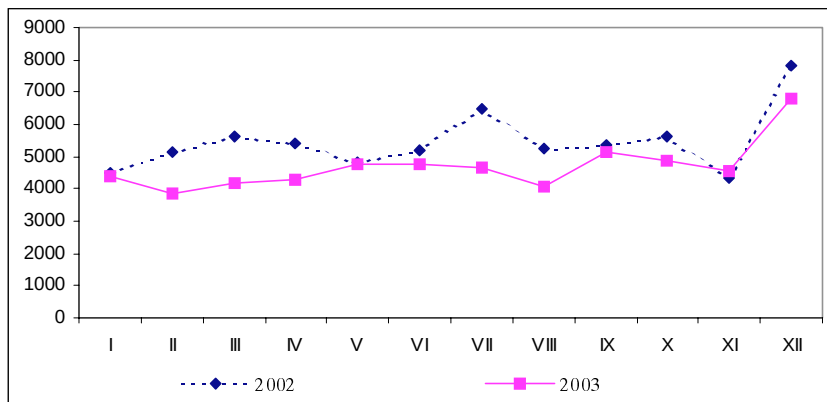
Графикон 10

Вкупни приходи и расходи на централниот буџет
(во милиони денари)

Во декември 2003 година е
реџистриран висок месечен
пораст од 49,3% на
вкупните буџетски расходи...

Паралелно со месечниот пораст на вкупните буџетски приходи, во декември 2003 година и вкупните буџетски расходи остварија пораст, но со поголем интензитет. Така, тие беа повисоки за 49,3% во однос на претходниот месец и изнесуваа 6.778 милиони денари. Порастот се должи на зголемените тековни и капитални трошоци за 42,2% и за 2,0 пати, соодветно. Во рамки на тековните трошоците, кај сите категории е регистриран висок месечен пораст (со исклучок на падот на трошоците за плати и наемнини). Но и покрај регистрираниот пораст, тековните трошоци го намалија своето структурно учество во вкупните буџетски расходи за 4,1 процентен поен, за колку што се зголеми учеството на капиталните расходи.

Графикон 11

Вкупни расходи на централниот буџет
(во милиони денари)

...додека на кумулативна
основа тие се пониски за
13,9%

На крајот на 2003 година, вкупните буџетски расходи изнесуваа 56.432 милиони денари и во однос на вкупните расходи од 2002 година беа пониски за 13,9%. Падот се должи на намалените тековни и капитални трошоци за 0,4% и за 41,7%, соодветно. Во рамки на тековните трошоци пониски беа трошоците за стоки и услуги и трошоците за камати, додека кај трошоците за плати и наемнини и трошоците за трансфери беше регистриран пораст.